

Zadeva C-602/23

**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s
členom 98(1) Poslovnika Sodišča**

Datum vložitve:

3. oktober 2023

Predložitveno sodišče:

Verwaltungsgerichtshof (Avstrija)

Datum predložitvene odločbe:

20. september 2023

Vlagatelj revizije:

Finanzamt für Großbetriebe

Nasprotna stranka:

Franklin Mutual Series Funds – Franklin Mutual
European Fund in San Mateo

Predmet postopka v glavni stvari

Omejitev prostega pretoka kapitala – Neobstoječa vračila davka od dohodkov iz kapitala – Ohranitev uravnotežene razdelitve davčne pristojnosti

Predmet in pravna podlaga predloga

Predlog za sprejetje predhodne odločbe, člen 267 PDEU

DELOVNI DOKUMENT

Vprašanja za predhodno odločanje

1. Ali določba, kot je člen 188 InvFG 2011, zaradi katere so tuje strukture, ki so primerljive z nacionalno pravno osebo, v Avstriji izvzete iz vračila davka od dohodkov iz kapitala, če po vsebini ustrezajo KNPVP v smislu Direktive 2009/65/ES in zato na nacionalnem ozemlju ne smejo delovati kot pravna oseba, ker je za tovrstne strukture v Avstriji določena le pravna oblika preglednega posebnega premoženja, pomeni omejitev prostega pretoka kapitala v skladu s členom 63 PDEU?

2. Če je odgovor na to vprašanje pritrdilen: ali gre pri nacionalni pravni osebi, ki svoje premoženje vlaga na podlagi načel razpršitve tveganja, vendar zato, ker denarnih sredstev ne pridobiva od javnosti, ni KNPVP in sme zato tudi na nacionalnem ozemlju delovati kot pravna oseba, na eni strani, in tujem investicijskem skladu, ki bi bil zato, ker denarna sredstva pridobiva od javnosti, na podlagi nacionalnih načel KNPVP in zato na nacionalnem ozemlju ne bi smel delovati kot pravna oseba, na drugi strani, za objektivno primerljiva položaja?

3. Če je odgovor na to vprašanje pritrديلen: ali je omejitev prostega pretoka kapitala upravičena zaradi ohranitve uravnotežene razdelitve davčne pristojnosti, ker je namen členov 186 in 188 InvFG 2011 zagotoviti, da niti nacionalni niti tuji javni sklad ne more imeti davčnega varovalnega učinka za imetnike enot premoženja in naj bi bili ti davka od dohodkov iz kapitala tako razbremenjeni le v primerih, v katerih se je Avstrija v konvenciji o izogibanju dvojnega obdavčevanja odpovedala pravici do obdavčitve?

Navedene določbe prava Unije

Direktiva 2009/65/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o kolektivnih naložbenih podjetjih za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje (KNPVP); člen 63 PDEU.

Navedene nacionalne določbe

Členi 2, 3, 46, 186, 188 InvFG 2011 (Investmentfondsgesetz 2011 (zakon o investicijskih skladih iz leta 2011)), kakor je bil objavljen v BGBl. I, št. 77/2011; člen 93 EStG (Einkommensteuergesetz (zakon o dohodnini)); člen 21 KStG 1988 (Körperschaftsteuergesetz 1988 (zakon o davku od dohodkov pravnih oseb iz leta 1988)).

Člen 186 InvFG 2011 je določal: „1. Izplačani dobički iz dohodkov [...], od katerih se odštejejo s tem povezani odhodki naložbenega sklada, so obdavčljivi dohodki imetnika enot premoženja. [...]“

Člen 188 InvFG 2011 je določal: „Določbe člena 186 se uporabljajo tudi za tuje naložbene sklade. Za take se, ne glede na pravno obliko, šteje vsako premoženje, za katero velja tuje pravo, ki je na podlagi zakona, ustanovnega akta ali dejanskega izvajanja naloženo na podlagi načel razpršitve tveganja. [...]“

Člen 21(1), točka 1a, KStG 1988 določa:

„1a. Osebam, ki so omejeno davčno zavezane, ki imajo sedež v državi članici Evropske unije ali državi Evropskega gospodarskega prostora, s katero poteka obsežna medsebojna upravna pomoč in pomoč pri izvršbi, se na zahtevo vrne davek od dohodkov iz kapitala za njihove prejete dohodke [...], če davka od dohodkov iz kapitala na podlagi konvencije o izogibanju dvojnega obdavčevanja ni mogoče upoštevati v državi sedeža. Davčni zavezanec mora predložiti dokazilo, da davka od dohodkov iz kapitala v celoti ali delno ni mogoče upoštevati.“

Navedena sodna praksa Unije

Sodba z dne 10. aprila 2014, Emerging Markets Series of DFA Investment Trust Company, C- 190/12, EU:C:2014:249.

Sodba z dne 21. junija 2018, Fidelity Funds in drugi, C- 480/16, EU:C:2018:480.

Sodba z dne 20. septembra 2018, EV, C- 685/16, EU:C:2018:743.

Sodba z dne 4. oktobra 2018, Komisija/Francija (Davčni odtegljaj za izplačane dividende), C- 416/17, EU:C:2018:811.

Sodba z dne 7. aprila 2022, Veronsaajien oikeudenvaltontayksikkö (Davčna oprostitvev investicijskih skladov, ustanovljenih na podlagi pogodbe), C- 342/20, EU:C:2022:276.

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka

- 1 Nasprotna stranka je investicijska družba s sedežem v ZDA. Je tako imenovana „series“ – to je samostojna premoženjska enota – sklada s sedežem v ZDA (Delaware). V skladu z ameriškim pravom (Delaware Statutory Trust Act, 12 Del. C., člen 3801 in naslednji) je sklad samostojna pravna oseba, ki je aktivno in pasivno legitimirana. Je civilnopravni lastnik premoženjske enote, ki jo je treba pripisati nasprotni stranki, nasprotna stranka pa je dejanska lastnica te premoženjske enote. Vsaka „series“ je v skladu z ameriškim pravom obdavčljiva pravna oseba. V ZDA so obdavčljivi vsi nacionalni in tuji dohodki, vključno z dohodki iz izvedenih povečanj vrednosti. Pogoj za to, da se dohodki pripišejo imetnikom enot premoženja, je izplačilo; v nasprotnem primeru se pripišejo „series“ (davčna obveznost se ne prenese na imetnike enot premoženja). V ZDA za „series“ velja davčna ugodnost: če vsaj 90 % obdavčljivih dohodkov (brez izvedenih povečanj vrednosti) izplačajo, imajo pravico izplačilo uveljavljati kot davčno olajšavo. S tem se lahko obveznost plačila ameriške zvezne

dohodnine zniža do vrednosti nič. V skladu z ugotovitvami Bundesfinanzgericht (zvezno finančno sodišče, Avstrija), ki se jih glede tega ni prerekalo, je nasprotna stranka za leto 2013 izvedla popolno izplačilo, tako da ji ni bilo treba plačati ameriške zvezne dohodnine.

- 2 Nasprotna stranka je javni sklad, ki lahko prosto trguje in pretežno vlaga v evropske delnice, ki kotirajo na borzi, ter je v državi sedeža predmet finančnega nadzora – na podlagi ureditve, primerljive z evropsko in nacionalno zakonodajo o finančnem nadzoru. Njeno upravljanje poteka na podlagi enakih načel in investicijskih meril kot upravljanje istoimenskega investicijskega sklada, registriranega v Luksemburgu. Dejavnost v vseh bistvenih zadevah ustreza nacionalnemu investicijskemu skladu in s tem „kolektivnemu naložbenemu podjetju za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje“ (KNPVP) v smislu Direktive 2009/65/ES.
- 3 Nasprotni stranki so bile v koledarskem letu 2013, ker je imela v svojem portfelju deleže v dveh avstrijskih delniških družbah, ki kotirata na borzi, izplačane dividende v višini 387.679 EUR. Družbi, ki sta izplačali dividende, sta odtegnili 25-odstotni davek od dohodkov iz kapitala in ga plačali finančnemu uradu. Pri viru odtegnjeni davek je leta 2013 znašal 96.920 EUR.
- 4 Finančni urad je na zahtevo nasprotne stranke – na podlagi Konvencije med Republiko Avstrijo in Združenimi državami Amerike o izogibanju dvojnega obdavčevanja – znižal davek od dohodkov iz kapitala na 15 % in nasprotni stranki za njene imetnike enot premoženja s stalnim

prebivališčem oziroma sedežem v ZDA vrnil razliko (38.768 EUR) do odtegnjenega 25-odstotnega davka od dohodkov iz kapitala. Nasprotna stranka je z nadaljnjimi zahtevki, ki jih je oprla na člen 21(1), točka 1a, KStG 1988, v svojem imenu zahtevala vračilo preostalega pri viru odtegnjenega davka za iste dobičke za leto 2013 (58.152 EUR), tako da bi se znesek davka od dohodkov iz kapitala znižal na nič.

- 5 Finančni urad je zahtevke zavrnil in v obrazložitvi navedel, da nasprotna stranka nima sedeža na območju EU/EGP. Bundesfinanzgericht (zvezno finančno sodišče) je s sodbo z dne 3. oktobra 2017 prav tako zavrnilo vračilo davka od dohodkov iz kapitala.
- 6 Verwaltungsgerichtshof (vrhovno upravno sodišče, Avstrija) je to sodbo zaradi njene nezakonite vsebine s sodbo z dne 13. januarja 2021 razveljavilo, ker naj bi bilo treba za preveritev, ali je treba vrniti davek od dohodkov iz kapitala, najprej na podlagi tipske primerjave ugotoviti, ali je tuja struktura primerljiva z avstrijsko pravno osebo, nato pa preveriti, komu se pripisujejo dohodki. Če temu, da se dohodki pripisujejo tuji strukturi, nasprotuje le člen 188 InvFG 2011, gre za omejitev prostega pretoka kapitala, katere upravičenost je treba preveriti. Bundesfinanzgericht (zvezno finančno sodišče) je nasprotni stranki v nadaljevanju postopka odobrilo vračilo spornega davka od dohodkov iz kapitala. Finanzamt für Großbetriebe (finančni urad za velika podjetja, Avstrija) je zoper to sodbo vložil revizijo.

Bistvene trditve strank postopka v glavni stvari

- 7 Finančni urad za velika podjetja v bistvu trdi, da je treba pri tipski primerjavi upoštevati, da je nasprotna stranka tudi na podlagi zakonodaje o finančnem nadzoru njene matične države investicijski sklad. Za nasprotno stranko bi v EU na podlagi direktive o KNPVP veljala obveznost odobritve. Nacionalne strukture, ki naj bi se na podlagi zakonodaje o finančnem nadzoru šteje za investicijske sklade in ki naj bi ustrezale KNPVP, naj bi bile leta 2013 brez izjeme predmet preglednega obdavčevanja skladov. Za tujo strukturo, ki naj bi jo bilo treba na podlagi tuje zakonodaje o finančnem nadzoru prav tako opredeliti kot investicijski sklad in ki naj bi ustrezala KNPVP, naj bi moralo veljati enako. Tudi če bi se zavzelo stališče, da sta strukturi primerljivi, naj bi bila določba zaradi ohranitve uravnotežene razdelitve davčne pristojnosti, doslednosti davčnega sistema in preprečevanja zlorab upravičena.
- 8 Nasprotna stranka je v bistvu navedla, da je iz besedila člena 21(1), točka 1a, KStG 1988 razvidno, da se ta člen sicer uporablja le za osebe, ki so omejeno davčno zavezane, ki imajo sedež v državi članici EU ali državi EGP, vendar naj bi bilo treba ob upoštevanju sodne prakse Unije o prostem pretoku kapitala v skladu s členom 63 PDEU tudi pravnim subjektom iz tretjih držav omogočiti, da zahtevajo vračilo plačanih pri viru odtegnjenih davkov.

Kratka predstavitev obrazložitve predloga

- 9 V skladu s členom 2(2) InvFG 2011 se je smelo avstrijske investicijske sklade, ki jih je treba šteti za KNPVP, na podlagi zakonodaje o finančnem nadzoru ustanovljati izključno kot posebno premoženje. To posebno premoženje je bilo v skladu s členom 46 InvFG 2011 last vsakokratnih imetnikov enot premoženja; posebno premoženje ni imelo pravne osebnosti. V skladu s členom 186 InvFG 2011 je bilo za take KNPVP določeno obvezno pregledno obdavčevanje skladov. To pomeni, da sklad ni subjekt obdavčitve in da se dohodki pripišejo imetnikom enot premoženja.
- 10 Če avstrijski investicijski sklad prejme dividende od deležev v avstrijski kapitalski družbi, ki jih ima v portfelju, se ti dohodki v davčnem smislu ne pripišejo skladu, temveč imetnikom enot premoženja. Če imetniki enot premoženja nimajo stalnega prebivališča oziroma sedeža v Avstriji, se jim na podlagi konvencije o izogibanju dvojnega obdavčevanja, sklenjene z njihovo državo stalnega prebivališča oziroma sedeža, davek od dohodkov iz kapitala vrne.
- 11 Člen 188 InvFG 2011 je določal, da se člen 186 InvFG 2011, torej ureditev, ki se nanaša na pregledno obdavčevanje skladov, ker dohodke pripisuje imetnikom enot premoženja, pri tujih naložbenih skladih ne glede na pravno obliko vselej uporablja, če je bilo premoženje, za katero velja tuje pravo, na podlagi zakona, ustanovnega akta ali dejanskega izvajanja naloženo na podlagi načel razpršitve tveganja. To je torej za tuje družbe, ki svoje premoženje vlagajo na podlagi načel razpršitve

tveganja, veljalo tudi, če so bile na podlagi tipske primerjave primerljive z nacionalno pravno osebo.

- 12 Nasprotno se je nacionalne družbe, ki so bile organizirane kot pravne osebe, vselej presojalo na podlagi pravne oblike in obdavčevalo na podlagi zakonodaje o davku od dohodkov pravnih oseb, tudi če je bilo premoženje naloženo na podlagi zakona, ustanovnega akta ali dejanskega izvajanja na podlagi načel razpršitve tveganja.
- 13 Na podlagi avstrijske zakonodaje o finančnem nadzoru bi bila nasprotna stranka KNPVP in bi bila lahko v Avstriji ustanovljena izključno kot posebno premoženje, katerega solastniki so imetniki enot premoženja. Tako posebno premoženje je bilo obvezno vedno predmet preglednega obdavčevanja investicijskih skladov.
- 14 Verwaltungsgerichtshof (vrhovno upravno sodišče) se sprašuje, ali ureditev, kot je člen 188 InvFG 2011, ki v posebnem primeru KNPVP oziroma tujih javnih skladov, ki ustrezajo KNPVP, zagotavlja enako davčno obravnavanje nacionalnih in tujih investicijskih skladov, pomeni omejitev prostega pretoka kapitala. To pa zato, ker nasprotni stranki, če bi delovala kot avstrijski investicijski sklad, prav tako ne bi bilo mogoče upoštevati davka od dohodkov iz kapitala pri davčni obveznosti in ji ga tudi ne bi bilo mogoče vrniti. Zato za imetnika enot premoženja naložba v nacionalne namesto v tuje javne sklade ni bolj privlačna. Prav nasprotno: če ima pravo Unije tudi v primeru KNPVP prednost pred členom 188 InvFG 2011, je bolj privlačno vlagati v tuji namesto v nacionalni javni sklad, ker ima samo tuji sklad varovalni učinek.

- 15 Koncept avstrijskega obdavčevanja investicijskih skladov je bil od vsega začetka tesno povezan z zakonodajo o finančnem nadzoru, na podlagi katere ustanovitev kot pravna oseba ni bila dopustna, njegov namen pa je bil zagotoviti pregledno obdavčevanje nacionalnih in tujih javnih skladov na ravni imetnikov enot premoženja. To je razvidno že iz tega, da so bile ureditev o finančnem nadzoru in davčne določbe od leta 1963 združene v enem zakonu (člen 23 Investmentfondsgesetz 1963 (zakon o investicijskih skladih iz leta 1963)). Štelo se je, da ločena ureditev za obdavčevanje nacionalnih javnih skladov ni potrebna, ker so bili skladi na podlagi zakonodaje o finančnem nadzoru le pregledne strukture in tako niso mogli biti subjekt obdavčitve.
- 16 Ta povezanost se poleg tega kaže v določbah Alternative Investmentfonds Manager-Gesetz (zakon o upravljanju alternativnih investicijskih skladov, v nadaljevanju: AIFMG) – ki se v obravnavanem postopku še ne uporabljajo – na podlagi katerega se lahko – v skladu z Direktivo 2011/61/EU, ki je bila s tem zakonom prenesena v nacionalno pravo – nekateri javni alternativni investicijski skladi (AIF) v Avstriji drugače kot doslej ustanavljajo tudi kot pravne osebe (na primer nepremičninski investicijski skladi). Hkrati s tem se je namreč obdavčevanje investicijskih skladov v členih 186 in 188 InvFG 2011 spremenilo tako, da se tudi pri nacionalnih skladih upošteva izključno, ali sklad na podlagi zakonodaje o finančnem nadzoru velja za investicijski sklad (na primer KNPVP ali AIF), in tako ni več bistvena pravna oblika. S tem je pri vseh javnih skladih še naprej zagotovljeno, da sklad – tudi če bi šlo zdaj za nacionalno pravno osebo – ne more

imeti davčnega varovalnega učinka in so pregledno obdavčeni imetniki enot premoženja. Davčna ureditev za nacionalne javne sklade – primerljiva s členom 188 InvFG 2011 – je postala potrebna šele, ko je bila z AIFMG spremenjena zakonodaja o finančnem nadzoru.

- 17 Glede na navedeno Verwaltungsgerichtshof (vrhovno upravno sodišče) dvomi, da so tuji javni skladi, ki so po vsebini KNPVP, in pravne osebe, ki svoje premoženje sicer vlagajo na podlagi načel razpršitve tveganja, vendar niso KNPVP, objektivno primerljivi.
- 18 Verwaltungsgerichtshof (vrhovno upravno sodišče) meni, da bi bilo treba, če bi Sodišče pritrdilo objektivni primerljivosti položajev, preveriti, ali bi lahko obstajal razlog, ki upravičuje omejitev prostega pretoka kapitala. Preveriti bi bilo treba zlasti, ali je omejitev mogoče upravičiti z ohranitvijo uravnotežene razdelitve davčne pristoynosti.
- 19 Nacionalni KNPVP na podlagi avstrijskega prava niso razbremenjeni davka od dohodkov iz kapitala. Razbremenitev je lahko vedno podana le na ravni imetnikov enot premoženja. Z avstrijskim konceptom obdavčevanja investicijskih skladov se tako zagotavlja, da so dohodki iz kapitala, ki so na podlagi nacionalne davčne zakonodaje obdavčljivi, davka od dohodkov iz kapitala (z upoštevanjem ali vračilom) razbremenjeni le takrat in le v obsegu, v katerem za vsakokratne imetnike enot premoženja velja konvencija o izogibanju dvojnega obdavčevanja (sklenjena med Avstrijo in njihovimi državami stalnega prebivališča oziroma sedeža), ki priznava znižanje ali oprostitvev davka od dohodkov iz kapitala. S členom 188 InvFG 2011 je v primeru tujih

investicijskih skladov, ki prav tako ustrezajo KNPVP, enako zagotovljeno, da tudi v teh primerih do razbremenitve pride le na podlagi konvencij o izogibanju dvojnega obdavčevanja, ki so sklenjene z državami stalnega prebivališča oziroma sedeža imetnikov enot premoženja.

- 20 To je pomembno predvsem za imetnike enot premoženja, ki so fizične osebe, ki so dolžni plačati davek od dohodkov iz nacionalnih kapitalskih udeležb in ki jim je lahko na podlagi konvencije o izogibanju dvojnega obdavčevanja davek od dohodkov iz kapitala praviloma vrnjen le delno. Če imajo ti imetniki enot premoženja delež v lastniškem kapitalu nacionalnega sklada, se vračilo opravi le na podlagi konvencije o izogibanju dvojnega obdavčevanja. Če bi se nasprotni stranki priznal varovalni učinek, bi se celotni davek od dohodkov iz kapitala vrnil skladu in s tem končno tudi imetnikom enot premoženja, ne glede na to, ali so bili ti na podlagi konvencije o izogibanju dvojnega obdavčevanja, ki velja zanje, upravičeni do vračila.
- 21 Glede na vse navedeno razlaga prava Unije v zvezi s temi vprašanji ni tako očitna, da ne bi dopuščala nobenega razumnega dvoma.